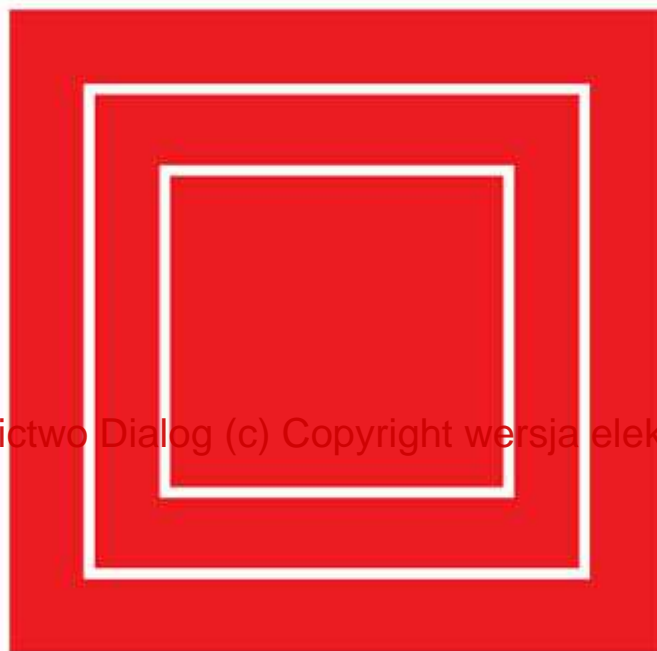

**O sztuce rządzenia według
Mozi, Mengzi, Xunzi, Han Feizi**

治國之道
墨子, 孟子, 荀子, 韓非子

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

O sztuce rządzenia według
Mozi, Mengzi, Xunzi, Han Feizi

治國之道
墨子, 孟子, 荀子, 韓非子

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

**O sztuce rządzenia według
Mozi, Mengzi, Xunzi, Han Feizi**

治國之道
墨子, 孟子, 荀子, 韓非子

Z chińskiego przełożyła Małgorzata Religa

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

Wydawnictwo Akademickie

Tytuł oryginału:

治國之道

Wybór i opracowanie:

Małgorzata Religa

Copyright © for this edition by Wydawnictwo Akademickie „Dialog” Anna Parzymies Sp. z o.o.

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Warszawski i Wydział Orientalistyczny Uniwersytetu Warszawskiego

Redakcja i korekta:

Elżbieta Brzozowska, Aldona Mikusińska

Skład i łamanie:

„Radon” Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna
Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

Projekt okładki:

Wiktor Dyndo

ISBN 978-83-8002-367-3

EPUB 978-83-8002-513-4

MOBI 978-83-8002-517-2

Wydanie elektroniczne, Warszawa 2016

Wydawnictwo Akademickie „Dialog”

Anna Parzymies Sp. z o.o.

00-112 Warszawa, ul. Bagno 3/218

tel./faks: 22 620 87 03

e-mail: redakcja@wydawnictwodialog.pl

<http://www.wydawnictwodialog.pl>

目录 / Spis treści

墨子 / Mozi

尚賢上 / Wywyższanie czcigodnych I

尚同中 / Zgodność ze zwierzchnością II

天志上 / Wola Nieba I.

孟子 / Mencjusz

梁惠王上 / Król Huei z Liang, część I

公孫丑上 / Gongsun Chou, część I

公孫丑下 / Gongsun Chou, część II

滕文公上 / Książę Wen z Teng, część I

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

荀子 / Xunzi

君道 / Dao władcy

[韓非子 / Han Feizi](#)

[主道 / Dao władcy](#)

[二柄 / Dwie rękojeści](#)

用人 / Kierowanie ludźmi

Noty o autorach

韓非子

主道

第五

道者，萬物之始，是非之紀也。是以明君守始以知萬物之源，治紀以知善敗之端。故虛靜以待令，令名自命也，令事自定也。虛則知實之情，靜則知動者正。有言者自為名，有事者自為形，形名參同，

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

Han Feizi

Rozdział 5.

Dao władcy

Dao – to początek wszechrzeczy i osnowa (rozdzielenia) tego, co właściwe i niewłaściwe. Dlatego światły władca zachowuje ten początek i dzięki niemu poznaje pochodzenie wszystkich rzeczy; bada tę osnowę i poznaje przyczyny sukcesu i klęski. Dlatego też władca odnosi się do wszystkiego zachowując pustkę i bezruch; niech nazwy ustalają się same i niech zadania określają się same. Pustka (brak pragnień i uprzedzeń) pozwala poznać prawdę o rzeczach; bezruch sprawia, że wie, które działania są właściwe. Tam, gdzie jest coś do powiedzenia, słowa ustawią się same, a to, co jest do zrobienia, ukształtuje się samo. Gdy słowa i kształty (działań) będą współdziałać,

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

君乃無事焉，歸之其情。

故曰：君無見其所欲，君見其所欲，臣自將雕琢；君無見其意，君見其意，臣將自表異。故曰：去好去惡，臣乃見素；去舊智，去智舊，臣乃自備。故有智而不以慮，使萬物知其處；有（行）〔賢〕而不以

（賢）〔行〕，觀臣下之所因；有勇而不以怒，使群臣盡其武。是故去智而有明，去賢而有功，去勇而有強。

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

władca nie będzie już miał nic do zrobienia, przywróciwszy wszystko do rzeczywistej istoty.

Dlatego powiadam: niech władca nie ujawnia swoich pragnień, bo jeżeli ujawni swoje pragnienia, ministrowie będą usiłovali mu się przypodobać. Niech władca nie ujawnia swoich zamiarów, bo jeżeli ujawni swoje zamiary, ministrowie przyjmą fałszywą postać. Dlatego powiadam: niech pozbędzie się sympatii i antypatii, a wówczas ministrowie pokażą swoje prawdziwe oblicze; niech usunie swoją wiedzę i doświadczenie, a wtedy ministrowie sami będą się starać. Niech nie używa swej inteligencji do rozważań, a wszystko będzie znało swoje miejsce; umiejąc działać sprawnie, niech powstrzyma się od sprawnego działania, ale przyjrzy się wartości ministrów; niech nie wykorzystuje swej odwagi do okazywania gniewu i niech ministrowie okażą swą waleczność. W ten sposób pozbędzie się (potrzeby własnej) inteligencji, a zyska światłość, pozbędzie się (potrzeby własnej) sprawności, a zyska skuteczność, pozbędzie się (potrzeby własnej) odwagi, a zyska potęgę. Ministrowie

群臣守職，百官有常，因能而使之，是謂習常。

故曰：寂乎其無位而處，濇乎莫得其所。明君無為於上，群臣竦懼乎下。明君之道，使智者盡其慮，而君因以斷事，故君不窮於智；賢者勅其材，君因而任之，故君不窮於能；有功則君有其賢，有過則臣任其罪，故君（子）不窮於名。是故不賢而為賢者師，不智而為（上）智者正。臣有其勞，君有其成功，此之謂賢主之經也。

będą pilnować swoich zadań, wszyscy urzędnicy będą mieć stałe obowiązki, ludzie będą zatrudniani na podstawie talentów. To się nazywa praktykowaniem tego, co niezmiennie.

Dlatego powiada się: jakaż cisza! Nie ma go nigdzie. Jakaż pustka! Nikt nie wie, gdzie przebywa. Gdy światły władca nie podejmuje działań na górze, ministrowie są pełni lęku i niepokoju na dole. Droga (Dao) światłego władcy polega na tym, że inteligentni wytężają swe umysły, a władca podejmuje decyzje na podstawie ich wysiłków nie musząc samemu wysilać umysłu; zdolni wysilają swoje talenty, a władca przydziela im stanowiska na tej podstawie i nie musi wysilać własnych umiejętności. Dokonania są zasługą władcy, błędy są winą ministrów, dlatego władca nie traci swej chwały. Dlatego ten, kto sam nie będąc sprawnym, osiąga jednak sprawność

- jest mistrzem, kto nie mając inteligencji, osiąga jednak inteligencję
- postępuje właściwie. Ministrowie pracują, a władca osiąga sukcesy
- to się nazywa zasadą sprawnego władania.

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

道在不可見，用在不可知。虛靜無事，以闇見疵。
見而不見，聞而不聞，知而不知。知其言以往，勿
變勿更，以參合閱焉。官有一人，勿令通言，則萬
物皆盡。函掩其跡，匿其端，下不能原。去其智，
絕其能，下不能意。

保吾所以往而稽同之，謹執其柄而固握之。絕其
（能）望，破其意，毋使人欲之。不謹其閉，不固
其門，虎乃將存。

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

Dao (władcy) jest w (byciu) niewidzialnym, a jego funkcjonowanie jest niepoznawalne. W milczeniu, spokoju i bez działań, niech w ukryciu ujawnią się skazy. Niech widzi, lecz będzie niewidzialny, niech słyszy, lecz będzie niesłyszalny; niech wie lecz będzie niepoznawalny. Niech zapoznaje się z wypowiedziami i niczego w nich nie zmienia, ale sprawdza czy zgadzają się z praktyką. Na każdym stanowisku niech będzie jeden człowiek i niech nie wolno mu będzie porozumiewać z innymi, a wtedy wszystko zostanie wykorzystane do końca. Niech władca ukrywa swoje ślady i skrywa swoje motywy, aby na dole nie znali źródeł (jego decyzji). Niech usunie swą inteligencję, niech usunie umiejętności, a na dole nie będą w stanie go ocenić.

Niech strzeże swoich zamysłów, niech sprawdza i porównuje, niech mocno uchwyci rękojęć (władzy) i silnie ją dzierży, by przeciąć ich pragnienia i rozbić ich zamiary, niech nie pozwoli nikomu jej pożądać. Jeśli zlekceważy zamki i nie umocni bram, tym samym wpuści tygrysa. Jeśli

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

不慎其事，不掩其情，賊乃將生。弑其主，代其所，人莫不與，故謂之虎。處其主之側為姦（臣）〔匿〕，聞其主之忒，故謂之賊。散其黨，收其餘，閉其門，奪其輔，國乃無虎。大不可量，深不可測，同合刑名，審驗法式，擅為者誅，國乃無賊。

是故人主有五壅：臣閉其主曰壅，臣制財利曰壅，臣擅行令曰壅，臣得行義曰壅，臣得樹人曰壅。臣閉其主，則主失位；臣制財利，則主失德；臣擅行令，

nie będzie ostrożny i nie ukryje prawdy o sobie, pojawią się intryganci. Tygrys to ten, kto zabija swego władcę, zajmuje jego miejsce i wszyscy się doń przyłączają. Intrygant to ten, kto pozostając przy boku władcy, zdradza go i nasłuchuje jego błędów. Rozpędź kliki, ujmij ich popleczników, zamknij im bramy, pochwyć ich pomocników, a w kraju nie będzie tygrysów. Nie daj się zmierzyć ani zgłębić, zachowuj zgodność między słowem a czynem, badaj prawa i normy, wszelkich uzurpatorów ukarż, a w kraju nie będzie intrygantów.

Istnieje pięć zagrożeń dla władcy: pierwsze - gdy ministrowie blokują jego działania, drugie - gdy ministrowie kontrolują zasoby, trzecie - gdy ministrowie uzurpują sobie prawo wydawania rozkazów, czwarte - gdy ministrowie mają możliwość rozdawania łask, piąte - gdy ministrowie mają możliwość awansowania innych. Kiedy ministrowie blokują jego działania, władca traci swoją pozycję, gdy ministrowie kontrolują zasoby, władca traci szczodrość, gdy ministrowie uzurpują prawo wydawania rozkazów, władca

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

則主失制；臣得行義，則主失明；臣得樹人，則主失黨。此人主之所以獨擅也，非人臣之所以得操也。

。

人主之道，靜退以為寶。不自操事而知拙與巧，不自計慮而知福與咎。是以不言〔而〕善應，不約而善增。言已應則執其契，事已增則操其符。符契之所合，賞罰之所生也。故群臣陳其言，君以其言授其事，事以責其功。功當其事，事當其言則賞；功不當其事，

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

traci kontrolę, gdy ministrowie rozdają łaski, władca traci splendor, gdy ministrowie awansują innych, władca traci wsparcie. Wszystkie te działania to wyłączne prerogatywy władcy i ministrom nie wolno mieć do nich dostępu.

W Dao władcy najcenniejszy jest spokój i wycofanie. Sam niczego nie czyni a rozróżnia zrzeczność od niezdarności, sam niczego nie planuje, a wie co przyniesie szczęście, a co nieszczęście. Dlatego sam nie mówi, a umie zyskać odpowiedź, sam nie działa, a umie działań przysporzyć. Gdy już otrzyma odpowiedź – wypowiedziane słowa stają się dla niego niczym połowa odznaki, gdy zadanie zostanie wykonane – staje się jej drugą połową. To, czy obie do siebie pasują, jest podstawą nagród i kar. Ministrowie składają deklaracje, a władca zgodnie z nimi przydziela im obowiązki, według których ocenia ich dokonania. Jeśli dokonania pasują do obowiązków, a obowiązki do deklaracji, wówczas następuje nagroda; gdy dokonania nie pasują do obowiązków, a obowiązki nie są zgodne

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

事不當其言則誅。明君之道，臣不〔得〕陳言而不當。

是故明君之行賞也，曖乎如時雨，百姓利其澤；其行罰也，畏乎如雷霆，神聖不能解也。故明君無偷賞，無赦罰。賞偷則功臣墮其業，赦罰則姦臣易為非。是故誠有功，則雖匯賤必賞；誠有過，則雖近愛必誅。〔疏賤必賞〕，近愛必誅，則匯賤者不怠，而近愛者不驕也。

z deklaracją, wówczas następuje kara. Dao światłego władcy polega na tym, że ministrowie nie mogą składać deklaracji bez pokrycia.

Dlatego, gdy światły władca nagradza – jest łaskawy niczym deszcz o właściwej porze i cały lud korzysta na jego łaskawości. Kiedy karze – jest groźny niczym piorun i nawet bogowie i mędrcy nie unikną jego kary. Przeto światły władca nie oszukuje na nagrodach i nie jest pobłażliwy w karaniu. Oszukiwanie na nagrodach sprawia, że ministrowie opuszczają się w obowiązkach, pobłażliwość w karaniu sprawia, że występny łatwo jest czynić zło. Dlatego ten, kto naprawdę się zasłużył, zostanie nagrodzony, nawet jeśli jest plebejuszem; jeśli ktoś postąpił źle, zostanie ukarany nawet jeśli jest bliski i kochany. Jeśli nawet obcy plebejusze zawsze dostaną należną nagrodę, a nawet bliscy i ukochani dostaną należną karę, wówczas nawet obcy i nisko postawieni nie będą leniwi, a bliscy i ukochani nie staną się aroganccy.

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

二柄

第七

明主之所導制其臣者，二柄而已矣。二柄者，刑德也。何謂刑德？曰：殺戮之謂刑，慶賞之謂德。

為人臣者畏誅罰而利慶賞，故人主自用其刑德，則群臣畏其威而歸其利矣。故世之姦臣則不然；所惡則能得之其主而罪之，所愛則能得之其主而賞之。今人主非使賞罰之威利出於己也，聽其臣而行其賞罰，則一國之人皆畏其臣而易其君，歸其臣而去其君矣。此人主失刑德之患也。

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

Rozdział 7.

Dwie rękojeści

W rządzeniu swoimi ministrami władca ma dwie rękojeści – i to wszystko. Te dwie rękojeści to karanie i rozdzielanie łask. Co to znaczy? Śmierć i tortury to karanie, pochwały i nagrody to łaski.

Ministrowie boją się kar i pragną nagród i pochwał, dlatego władca posługuje się karami i łaskami, aby wzbudzić w nich lęk dla swojego autorytetu i przyciągnąć ich do siebie korzyściami. Inaczej jest ze współczesnymi skorumpowanymi ministrami: potrafią oni nakłonić swoich władców do karania tych, których sami nienawidzą i nagradzania tych, których sami kochają. Dzisiejsi władcy nie umieją sprawić, by korzyści z nagród i autorytet płynący z kar brały się od nich samych i w rozdzielaniu nagród i kar słuchają swoich ministrów. Dlatego poddani w ich krajach boją się ministrów i lekceważą władcę, garną się do ministrów a odsuwają od władcy. To jest niebezpieczeństwo, na które władca naraża

夫虎之所以能服狗者，爪牙也。使虎釋其爪牙而使狗用之，則虎反服〔於〕狗矣。人主者，以刑德制臣者也，今君人者釋其刑德而使臣用之，則君反制於臣矣。

故田常上請爵祿而行之群臣，下大斗斛而施於百姓，此簡公失德而田常用之也，故簡公見弑。子罕謂宋君曰：「夫慶賞賜予者，民之所喜也，君自行之；殺戮刑罰者，民之所惡也，臣請當之。」於是宋君失刑而子罕用之，故宋君見劫。田常徒用德而簡公弑，

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

się, tracąc panowanie nad karaniem i rozdzielaniem łask.

Tygrys może pokonać psa dzięki swoim kłom i pazurom. Gdyby tygrys oddał swoje kły i pazury psu, wówczas to pies mógłby go pokonać. Władca kontroluje swoich ministrów za pomocą karania i rozdawania łask, a jeśli oddaje je w ręce ministrów, wówczas to ministrowie kontrolują władcę.

Dlatego też (minister państwa Qi) Tian Chang poprosił o tytuły i apanaże, które następnie rozdał między ministrów i hojną ręką rozdzielał dobra między ludzi. Tym samym książę Jian stracił możliwość rozdawania łask, a zaczął z niej korzystać Tian Chang. Książę Jian ostatecznie został zamordowany. (Minister państwa Song) Zi Han powiedział do władcy Song: „Lud kocha tego, kto chwali i nagradza, a nienawidzi tego, kto karze. Pozwól mi panie wziąć to na siebie”. Władca zrezygnował więc z decydowania o karach i przekazał to Zi Hanowi, a ostatecznie sam był prześladowany. Tian Chang przejął samo tylko rozdawanie łask i książę Jian został zamordowany;

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

子罕徒用刑而宋君劫。故今世為人臣者兼刑德而用之，則是世主之危甚於簡公、宋君也。故劫殺擁蔽之主，（非）〔兼〕失刑德而使臣用之，而不危亡者，則未嘗有也。

人主將欲禁姦，則審合刑名；〔刑名〕者，言（異）〔與〕事也。為人臣者陳而言，君以其言授之事，專以其事責其功。功當其事，事當其言則賞；功不當其事，事不當其言則罰。故群臣其言大而功小者則罰，非罰小功也，罰功不當名也。

Zi Han przejął tylko udzielanie kar i władca Song cierpiał prześladowania. A dzisiaj ministrowie przejęli jednocześnie karanie i rozdawanie łask, zatem dzisiejsi władcy są w sytuacji dużo groźniejszej niż książę Jian i władca Song. Mordowani, prześladowani, odsunięci od rządów władcy, którzy zrzekli się decydowania o karach i nagrodach na rzecz swoich ministrów, zawsze znajdują się w śmiertelnym niebezpieczeństwie.

Jeżeli władca nie chce dopuścić do zdrady, musi sprawdzać i porównywać zgodność rzeczywistości z nazwami, zgodność słów i czynów. Ministrowie składają deklaracje, a władca zgodnie z nimi przydziela im obowiązki, według których ocenia ich dokonania. Jeśli dokonania pasują do obowiązków, a obowiązki do deklaracji, wówczas następuje nagroda; gdy dokonania nie pasują do obowiązków, a obowiązki nie są zgodne z deklaracją, wówczas następuje kara. Jeśli ministrowie obiecują coś wielkiego, a ich dokonania są małe – zostają ukarani, nie dlatego, że małe dokonania są godne kary, ale dlatego, że dokonania nie są zgodne z deklaracjami. Ale tak samo, jeśli

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

群臣其言小而功大者亦罰，非不說於大功也，以為不當名也之害甚於有大功，故罰。

昔者韓昭侯醉而寢，典冠者見君之寒也，故加衣於君之上，覺寢而說，問左右曰：「誰加衣者？」左右對曰：「典冠。」君因兼罪典衣與典冠。其罪典衣，以為失其事也；其罪典冠，以為越其職也。非不惡寒也，以為侵官之害甚於寒。

故明主之畜臣，臣不得越官而有功，不得陳言而不當。越官則死，

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

ministrowie obiecują coś małego, a ich dokonania są wielkie, także zostaną ukarani. Nie dlatego, żeby wielkie dokonania nie przysparzały radości, ale dlatego, że szkoda przyniesiona przez niezgodność dokonania i deklaracji jest większa niż korzyść z wielkiego nawet dokonania. I stąd kara.

Kiedyś markiz Zhao z Han upił się i zasnął. Opiekun korony widząc, że władcy jest zimno, przykrył go ubraniem. Kiedy władca obudził się, był zadowolony i zapytał świty: Kto mnie przykrył? Dworzanie odpowiedzieli: Opiekun korony. Wtedy władca ukarał zarówno opiekuna korony, jak i opiekuna szat. Opiekuna szat za to, że zaniedbał swoich obowiązków, a opiekuna korony, za to, że przekroczył swoje obowiązki. Nie dlatego, że nie było mu zimno, ale dlatego, że przekroczenie granic między stanowiskami było groźniejsze od zimna.

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

Dlatego, kiedy światły władca kieruje swoimi ministrami, żaden minister nie może poczytywać sobie za zasługę przekraczania kompetencji i nie może nie wywiązywać się ze swoich deklaracji. Jeśli przekroczenie kompetencji kończy

不當則罪，守業其官，所言者貞也，則群臣不得朋黨相為矣。

人主有二患：任賢，則臣將乘於賢以劫其君；妄舉，則事沮不勝。故人主好賢，則群臣飾行以要君欲，則是群臣之情不效；群臣之情不效，則人主無以異其臣矣。

故越王好勇而民多輕死；楚靈王好細腰而國中多餓人；齊桓公妬（外）而好內，故豎刁自宮以治內；桓公好味，易牙蒸其子首而進之；燕子噲好賢，

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

się śmiercią, a niewywiązanie się z obowiązku – karą, wówczas każdy będzie trzymał się swoich zadań i będzie wiarygodny w słowach, a wtedy ministrowie nie będą mogli tworzyć klik i wzajemnie się wspierać.

Władca ma przed sobą dwa niebezpieczeństwa: jeżeli zatrudnia cnotliwych, wówczas ministrowie będą wykorzystywać tę cnotliwość przeciwko władcy; jeżeli zatrudnia byle kogo, wówczas sprawy będą zaniedbane i bez sukcesów. Jeśli władca ceni cnotliwość, wówczas ministrowie będą się popisywać, by mu się przypodobać i tym samym nie ujawnią prawdy o sobie. Jeśli władca nie zna prawdy o charakterze swoich ministrów, trudno mu zobaczyć różnice między nimi.

Dlatego, kiedy król Yue lubił odważnych, ludzie nie bali się śmierci; kiedy król Ling z Chu lubił cienkie talie, w jego kraju wielu się głodziło. Książę Huan z Qi był zazdrosny i lubił kobiety, więc Shu Diao sam się wykastrował, żeby strzec haremu. Książę Huan lubił też wyszukane potrawy, więc Yi Ya ugotował i podał mu głowę własnego syna. Zi Kuai z Yan lubował się w cnotcie, więc

故子之明不受國。

故君（子）見惡，則群臣匿端；君見好，則群臣誣能。人主欲見，則群臣之情態得其資矣。

故子之託於賢以奪其君者也，豎刁、易牙因君之欲以侵其君者也。其卒子噲以亂死，桓公蟲流出（尸）〔戶〕而不葬。此其故何也？人君以情借臣之患也。人臣之情非必能愛其君也，為重利之故也。

今人主不掩其情，不匿其端，而使人臣有緣以侵其主，則群臣為子之、田常不難矣。故曰：

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

Zi Zhi twierdził, że nie przyjąłby panowania nad krajem.

Dlatego, jeśli władca ujawnia swoje niechęci, ministrowie ukrywają swoje motywy, kiedy władca ujawnia swoje upodobania, ministrowie markują umiejętności, a kiedy jego pragnienia są widoczne, ministrowie mają na czym oprzeć swoje zachowania.

Dlatego Zi Zhi odwoływał się do cnoty, żeby zagarnąć tron, a Shu Diao i Yi Ya wykorzystali żądze władcy, żeby nad nim zapanować. Koniec był zaś taki, że Zi Kuai zginął w czasie rebelii, a robaki aż wylewały się z trupa księcia Huana nim go pochowano. Dlaczego tak było? Bo władcy mieli nieszczęście ujawnić ministrom prawdę o sobie. Ministrowie nie zawsze szczerze kochają swego władcę, ale zawsze pragną dla siebie wielkich korzyści.

Jeśli władca nie ukrywa prawdy o sobie i swoich motywach, ale pozwala ministrom na ich podstawie zapanować nad sobą, wówczas ministrom nie będzie trudno powtórzyć to, co zrobili Zi Zhi i Tian Chang. Dlatego powiadam: niech

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

「去好〔去〕惡，群臣見素。」群臣見素，則大君不蔽矣。

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

władca pozbędzie się niechęci i upodobań, a wówczas ministrowie pokażą swoje prawdziwe oblicze. Jeśli ministrowie pokażą swoje prawdziwe oblicze, władca nie da się oszukać.

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

Dwujęzyczna seria „Czytanki Orientalne” prezentuje skarby literatur orientalnych zarówno w wersji oryginalnej, jaki w przekładzie najwybitniejszych polskich orientalistów.

Dotychczas ukazały się:

Przygody Sindbada Żeglarza, w przekładzie z arabskiego
Jolanty Kozłowskiej

Lu Xun Opowiadania, w przekładzie z chińskiego
Katarzyny Sarek

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

Wydawnictwo Akademickie DIALOG

specjalizuje się w publikacji książek dotyczących języków,
zwyczajów, wierzeń, kultur, religii, dziejów
i współczesności świata Orientu.

Naszymi autorami są znani orientaliści polscy
i zagraniczni, wybitni znawcy tematyki Wschodu.

Wydajemy także przekłady bogatej
i niezwyklej literatury pięknej krajów Orientu.

Redakcja: 00-112 Warszawa, ul. Bagno 3/219

tel.: (0 22) 620 32 11, (0 22) 654 01 49

e-mail: redakcja@wydawnictwodialog.pl

Biuro handlowe: 00-112 Warszawa, ul. Bagno 3/218

tel./faks: (0 22) 620 87 03

Wydawnictwo Dialog (c) Copyright wersja elektroniczna

e-mail: biurohandlowe@wydawnictwodialog.pl

<http://www.wydawnictwodialog.pl>